

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona VI/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_62_INOVACE_FIG_932
Předmět:	Ekonomika
Tematický okruh:	Finance domácnosti, jednotlivce
Autor, spoluautor:	Ing. Lenka Hrubá
Název DUMu:	Peníze - hotovostní placení
Pořadové číslo DUMu:	04
Stručná anotace:	Prezentace seznamuje žáky s možnými způsoby hotovostního placení, ochranné prvky platidel
Ročník:	4.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Rozbor charakteristik peněz, ochranných prvků, možné způsoby hotovostního placení.
Výsledky vzdělávání:	Žák je schopen rozpoznat ochranné prvky peněz a orientuje se v možnostech hotovostního placení
Vytvořeno dne:	12. ledna 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Peníze – hotovostní placení

Peníze

- může být cokoli, co jsou lidé ochotni přijmout za výrobky a služby
- vývoj – sůl, mušle, dobytek, drahé kovy, papírové peníze
- dnešní podoba:
 - mince a bankovky
 - bezhotovostní peníze
 - skoro peníze – cenné papíry

Výroba bankovek vyžaduje

Bankovkový papír

Bezpečnostní vlákno

Barvy

Tiskárny zaměřené na tisk bankovek

Požadavky na bankovkový papír

Techniky používané při tisku

Ochranné prvky bankovek

- 1 Vodoznak — je součástí ochrany papíru a vzniká již při jeho výrobě. Vodoznak je zřetelně viditelný proti světlu. Na českých bankovkách jej tvoří vždy portrét osobnosti, která figuruje na bankovce.
- 2 Ochranný okénkový proužek — proužek přetíná bankovku ve svislém směru. Je vyroben z umělé metalizované hmoty a je na něm uvedena nominální hodnota bankovky.
- 3 Ochranná vlákna — v papírové hmotě jsou (u novějších bankovek) zapuštěna oranžová ochranná vlákna o délce 6 mm.
- 4 Soutisková značka — z každé strany bankovky je viditelná pouze jedna část této „průhledky“, celý obrazec lze vidět pouze proti světlu.
- 5 Skrytý obrazec — je viditelný pouze po sklopení bankovky do vodorovné polohy. Je na něm zobrazena nominální hodnota bankovky.
- 6 Opticky proměnlivá barva — ochranný prvek mění svou barvu v závislosti na úhlu, z jakého je bankovka zkoumána.
- 7 Mikrotext — drobný text, který je obvykle součástí jednotlivých vyobrazení na bankovce nebo je doplňuje. Bez použití lupy je obtížně rozeznatelný.

http://www.cnb.cz/cs/platidla/ochranné_prvky/ochranné_prvky_1000.html

Stupně padělání peněz:

1. *stupeň* - dokonalé padělky, jsou velmi nebezpečné
2. *stupeň* – nebezpečné padělky
3. *stupeň* – jsou to zdařilé padělky
4. *stupeň* – tisk i ochranné prvky jsou nedokonale napodobeny
5. *stupeň* – k oklamání způsobilé jen výjimečně

Hotovostní placení

Probíhá:

- při platbách z „z ruky do ruky“ – dokladem je paragon
- při použití poštovních poukázek
- při vkladu a výběru z účtu (bankovní doklady)
- při použití šeků

Poštovní poukázka A
Podací lístek
Podací číslo
Cena
Česká pošta, s.p.
IČ: 47114983
ceskaposta
Účet platby

SPLÁTKA
2380 Kč 00 h
Slovy Dvatisícetřistaosmdesát Kč 00 h

Adresa majitele účtu
LBD Praha 3
Lucemburská 49
130 00 Praha 3
Zpráva pro příjemce (hůlkovým písmem, tiskem)
S P L Á T K A

Vyplní platce - majitel Pořizitel nebo Poskytovatel jen při bezhotovostní úhradě
Datum, právoplatný podpis
Začítajte na vrub účtu platce
0 0 0 0 0 0 0 0

Číska Kč 238000 Tr. kód 114
V. symbol 210366
K. symbol 0559
Kód banky 01100
S. symbol 210366
Přijemce J I R Í K O U B A
Síle (obec, č. domu, PSČ, dostavní pošta) V I N O H R A D S K Á 8 8
130 00 P R A H A 3
Datum splatnosti
Kód banky 03000
114 <

Typ A – hotovost bance

Poštovní poukázka C
Podací lístek
Podací číslo
Cena
Česká pošta, s.p.
IČ: 47114983
ceskaposta
Účet platby

6500 Kč 00 h
Slovy Šestitisícipětatřicet Kč 00 h

Adresát
JANA NOVOTNÁ
DLAŽDĚNÁ 15
602 00 BRNO 2
PSČ 60200

Odesílatel
JIRÍ DVORÁK
LUCEMBURSKÁ 48
130 00 PRAHA 3
PSČ 13000

Zpráva pro adresáta
BŘEZEN 2007

Číska Kč 65000 Tr. kód 117
Lůžka pro výplatu
Nevyplácejte před
 Do vlastních rukou vyřaditelná jen adresáta Dodejka Převodníky
 Do vlastních rukou
Posílání musí být vyplněno údaje čísla Kč, adresa adresáta a odesílatele.
PSČ adresáta musí být uvedeno v předtištěném rámečku.
Další pokyny pro vyplnění jsou uvedeny na zadní straně.

117 +

Typ C – hotovost od jiné osoby

POŠTOVNÍ POUKÁZKA B
Ústředník pro příjemce
510

720116 510 720116 510
85124 254 85124 254
10.10.11 631 10.10.11 631

Stranání
Slovy PĚTSET Kč 500 h

Odesílatel
OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 10
28 pluku 1533/29b
Praha 10
100 63

Odesílatel
OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 10
28 pluku 1533/29b
Praha 10
100 63

Č. účtu 3703-0000428031
K. banky 0710 K. symbol 0358
Dok. pošta 143 00
Okresek 04.11.2011
Adresát
MESZNER Luboš
143 00 Praha 4
Číslo zobra - nepřijímá žádné údaje 9307590 X SH

Č. účtu /
Zpráva pro adresáta
111104 111010 85124 720116 000050000 52 510+
5380153311-19-Nic 22622011

Typ B – hotovost z účtu

**ČESKÁ
SPORITELNA**

Zaplaťte za tento šek

00000000

MĚNA	ČÁSTKA
Kč	

ČÁSTKU SLOVY

KOMU

MÍSTO VYSTAVENÍ

DATUM VYSTAVENÍ

SPECIMEN

PODPIS(Y), OZNAČENÍ VÝSTAVCE

• ČÍSLO ÚČTU

• KÓD BANKY

• ČÁSTKA

• ČÍSLO ŠEKU

• KÓD

TOTO POLE LASKAVĚ NEPOPISUJTE ANI NERAZÍTKUJTE, JE URČENO K AUTOMATIZOVANÉMU ZPRACOVÁNÍ ŠEKU

Šek

[www.finance .cz](http://www.finance.cz)

Úkoly

- a) Prohlédněte si bankovku a nalezněte ochranné prvky.
- b) Prostřednictvím jakých dokladů probíhá hotovostní placení.
- c) Uveďte příklady hotovostního placení z praxe a určete, jaký způsob hotovostního placení použijete.

Řešení:

- 1) Práce s bankovkou
- 2) Paragon, poštovní poukázka, šek
- 3) Například:
 - platba za nákup v hodnotě 100,- peníze=paragon
 - platba příspěvku do sběratelského klubu =
poštovní poukázka
 - nákup v hodnotě 1 000,- Kč = šek

Zdroje:

KLÍNSKÝ, Petr, Otto MÜNCH a Danuše
CHROMÁ. *Ekonomika: ekonomická a finanční
gramotnost pro střední školy*. Vyd. 1. Praha:
Eduko, 2010, 179 s. ISBN 978-80-87204-21-4.